

יהי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

אוחזים כבר עתה בזמן של קיום היעוד
"אשיבה שופטיך גו' ויועציד", ויתירה מזה
כבתחילה: כבר ישנה ההתחלה בזה

ראה עמוד 3

ערב שבת קודש פ' שופטים, ב' אלול
ה' תהא שנת סגולות גדולות

תפא

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש
לכ"ק אדמו"ר שליט"א
מלך המשיח

לזכות

החתן הת' הרב יצחק אלחנן הלוי שיחי'
והכלה מרת דבורה רבקה תחי'

שגלוב

לרגל נישואיהם בשעטומ"צ,

ביום א', כ"ז מנחם-אב, ה' תהא שנת סגולות גדולות

"ויבנו בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות"

ולזכות

הוריהם

הרה"ת ר' מנחם מענדל הלוי וזוגתו מרת דבורה שיחיו שגלוב
הרה"ת ר' פרץ סיני הכהן וזוגתו מרת שיינדל מלכה שיחיו בלסברג

זקניהם

הרה"ת ר' שניאור זלמן הלוי וזוגתו מרת אסתר שיינדל שיחיו שגלוב

הרה"ת ר' צבי וזוגתו מרת צבי' שיחיו פקר

ר' יהושע ישעי' הכהן וזוגתו מרת ח' שרה שיחיו בלסברג

ר' ארי' לייב וזוגתו מרת רייזל שיחיו טייצמן

הרבנית מארייאשא תחי' שגלוב

בחסות:

'קרן המיליון'

שע"י 'מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח'

תוכן הענינים

ב"ה

3 דבר מלכות

לפרסם לכל אנשי הדור / משיחת ש"פ שופטים, ז' אלול ה'תשנ"א

8 זמן הגאולה

"עלו ההר והבאתם עץ ובנו הבית" / פרשת השבוע באור הגאולה

11 "מביא גאולה לעולם"

הדגשת ענין הגאולה בפרקי אבות / גאולה ומשיח ב'פ' השבועי במס' אבות

13 "בזכות נשים צדקניות"

בונות הבית היהודי / תפקידן של הנשים בהבאת הגאולה

14 כתי"ק - פרסום ראשון

למסור לילדים המשל דמלך בשדה / מהגהת כ"ק אד"ש מה"מ על שיחת ש"פ ראה תשל"ג

מדור "זמן הגאולה" מוקדש
 לעילוי נשמת ר' יצחק ב"ר יחזקאל ע"ה בן זכרי' - נלב"ע ביום ה' ניסן ה'תשס"ג
 ולעילוי נשמת האשה מרת רוזה בת ר' יצחק מאיר ע"ה מיידנצ'יק
 נלב"ע ביום ו', עש"ק פ' ויגש - אחר חצות היום - ו' טבת ה'תשס"ב
 יה"ד שקייים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה תיכף ומיד ממש

מערכת "יחי המלך"

במסגרת: "מטה משיח" שע"י "אגודת חסידי חב"ד" באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אד"ש מה"מ
 יוצא-לאור על-ידי: תלמידי ה"קבוצה", "חיילי בית דוד", ישיבת תורת"ל המרכזית, "בית משיח" 770
 סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל': 347-267-1757
 סניף אוץ הקודש: ת.ד. 966 קרית שמואל, מיקוד: 26109 • טלפקס: (04) 8715-770
 דואר אלקטרוני: yechy@neto.bezeqint.net • אינטרנט: http://www.torah4blind.org

דער רבי זאל בעזונט זיין האט זיך בעוואנדערן אין פארבריינגען מיט
 א ספעציעלע ווענדונג, און האט בעשען אז יעדערער זאל דאס פארסן זיין
 אויף וונטיל מעגליך, זינסד אויף דעם וואס די רויזל/אגען (ב"מ"ב) עליהם
 לקראת ~~ה'תשנ"א~~ כנימוס, אז כשע"מ קומט אין א ארט זאל מען זיך סירען לויט
 די מנהגים פון דעם ארט, זייב נאר דאס איז נישט קיין שטער צו חורה ומצות.
 דא מנהגים זענען זייער בע' ~~אין א ארט~~ זענען אויסניצען אין טוב און קדושה.
 אזוי ווי דא איז דער מנהג אז אין חודש אלול הייבט מען אן דעם
 דעם לערן יאהר, איז באוואוסט דער ווארט די כנייה או אוי ווי מ'שטעלט
 זיך עוועק אזוי גייט דאס, זאל מען אויסניצען ~~אז די התחלה אצט זאל זיין~~
 בדבע, וועט דער באנצער יאהר אונזעקייטן באצולחה.
 און ווי עס איז באוואוסט דער משל פון אלטער רבי'ן בנוגע חודש אלול
 (לקו"ת ראה, ד"ה אני לדודי ודודי לי) ~~אז א מלך ונעלכער איז געקומען בשדה~~
 וואס אצאצא יעמולט קומען אל' ~~בל פנים זיין~~ און יעדערער וואס וויל
 קען צוגיין צום מלך, און דער מלך איז אלעמען מקבל בטבר פנים יפות, בשעת
 אבער דער מלך געפינט זיך אין זיין פאלאץ, קען מען צו-איינס נישט אריינגיין
 נאר דורך א ספעציעלע ערלויבעניש, און נישט יעדערער קען קריגען די ערלוי-
 בעניש.
 אזוי אויך אין חודש אלול, וואס יעמולט איז מאיר די י"ב מדה"ר, איז
 עס ע"ד ווי אצט מלך בשדה וואס יעדערער קען געקומען און ער איז אלעמען מקבל
 בטבר פנים יפות.
 זאל מען איבערגעבן דעם משל צו קינדער, און ~~אויף אלע אונזער-אלטער~~
 איז די צייט אז מ'קען צוקומען צום מלך, און ווי מ'דעם כמות ~~און ווי מ'דעם~~
 אז בא'א קינד איז נישטא אזא אימה ופחד אצאז ווי ~~א בריווען~~ ~~אז מ'דעם~~
~~מלך בעפניג זיך העכער לזאת מען דער נישט קיין קנדער כולל, משא"כ אבער~~
~~דער דער מלך איז בשדה~~
 דעריבער ווענדעט זיך דער רבי זאל בעזונט זיין מיט א בעשה, אז
 מ'זאל אויסניצען די טעב פון אלול אויף אריינציען אידזשען קינדער אין חינוך
 הכשר, און צובריינגען זיך בעזונט צו דעם מלך מלכי המלכים הקב"ה, וואס
 אין חודש אלול איז א זמן ~~אז מ'דעם~~ ~~אז מ'דעם~~ ~~אז מ'דעם~~
 דער רבי זאל בעזונט זיין האט פדגיש בעווען אז דער ענין החינוך
 הייבט זיך אן גלייך ווי א קינד ווערט געבארען, וואס דעריבער איז א מנהג
 ישראל ~~אז מ'דעם~~ ~~אז מ'דעם~~ ~~אז מ'דעם~~ ~~אז מ'דעם~~ ~~אז מ'דעם~~ ~~אז מ'דעם~~ ~~אז מ'דעם~~ ~~אז מ'דעם~~
 ובאמת הייבט זיך אן דער חינוך גאנץ פריער, בעת דער קינד אצאז געפינט זיך
 בעיבור, איז די מנהגאז פון די עלטערן בעת שהיא, האט א השפעה אויף דעם
 קינד ~~אז מ'דעם~~ ~~אז מ'דעם~~ ~~אז מ'דעם~~ ~~אז מ'דעם~~ ~~אז מ'דעם~~ ~~אז מ'דעם~~ ~~אז מ'דעם~~ ~~אז מ'דעם~~

המשך הפענוח: דער רבי זאל געזונט זיין האט מדגיש געווען אז דער ענין החינוך הייבט
 זיך אן גלייך ווי א קינד ווערט געבארען, וואס דעריבער איז לויט מנהג ישראל ווען א קינד
 ווערט געבארען דערזעט ער גלייך די שיר המעלות'ן ששמו בחדר זה. ובאמת הייבט זיך אן
 דער חינוך נאך פריער, בעת דער קינד געפינט זיך בעיבור, איז די הנהגה פון די עלטערן בעת
 ההיא, האט א השפעה אויף דעם קינד, וכמוכן גם ממרז"ל שאוכל ממה שאמו אוכלת
 שעד"ז הוא גם ב"אכילתה" הרוחנית.

למסור לילדים המשל דמלך בשדה

בהכנסנו לחודש אלול ובקשר עם פתיחת שנת הלימודים, הננו מביאים בזאת צילום נדיר (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על קטע מדבריו בהתוועדות ש"פ ראה, מבה"ח אלול ה'תשל"ג, כפי שפורסמו לאחר-מכן ברדיו (השיחה נדפסה (לפני הגהתה) בשיחות קודש תשל"ג ח"ב ע' 346 ואילך)

להלן פענוח הצילום שלפנינו (הכתי"ק בא בהדגשה):

דער רבי זאל געזונט זיין האָט זיך געוואַנדען אין פאַרבריינגען מיט אַ ספעציעלע ווענדונג, און האָט געבטען אַז יעדערער זאל דאָס מפרסם זיין אויף וויפיל מעגליך.

בהקדמה אַז עס זיינען דאָ מנהגי המדינה וועלכע מ'קען אויסניצען אין טוב און קדושה. אַזוי ווי דאָ איז דער מנהג אַז אין חודש אלול הייבט מען אָן דעם לערנען אין די בתי ספר, זאל מען זען אַריינציען וואָס מערער אידישע קינדער, אָפּהייבענדיק פון קטני קטנים, אין מוסדות חינוך הכשר, אין מוסדות על טהרת הקודש, ביז אין מוסדות הקודש. און וויבאלד אַז באלד איז דער אָנהייב פון דעם לערן יאָהר, איז באַוואוסט דער וואָרט פון די רביים, אַז אַזוי ווי מ'שטעלט זיך אַוועק אַזוי גייט דאָס, זאל מען אויסניצען אַלע **מעגליכקייט** אַז די התחלה זאל זיין כדבעי, וועט דער גאַנצער יאָהר אַוועקגיין בהצלחה.

ובמיוחד ווי עס איז באַוואוסט דער משל פון אַלטען רבי'ן בנוגע חודש אלול (לקו"ת ראה, ד"ה אני לדודי ודודי לי) ווי אַ מלך וועלכער איז געקומען בשדה, וואָס יעמולט קומען אַלע איהם מקבל פנים זיין, און יעדערער וואָס וויל קען צוגיין צום מלך, און דער מלך איז אַלעמען מקבל בסבר פנים יפות, בשעת אָבער דער מלך געפינט זיך אין זיין פאַלאַץ, קען מען צו איהם נישט אַריינגיין נאָר דורך אַ ספעציעלע ערלויבעניש, און נישט יעדערער קען קריגען די ערלויבעניש.

אַזוי אויך אין חודש אלול, וואָס יעמולט איז מאיר די י"ג מדה"ר, איז עס ע"ד ווי מלך בשדה וואָס יעדערער קען צוקומען און ער איז אַלעמען מקבל בסבר פנים יפות.

זאל מען איבערגעבן דעם משל **ובחיות** צו קינדער, און זיי ערקלערן **ככל הדרוש** אַז איצטער - **אלול** - איז די צייט אַז מ'קען נאָר **לייכט** צוקומען צום מלך, און ווי מ'זעט במוחש באַ קינדער אַז באַ אַ קינד איז ניטאָ אַזאַ אימה ופחד ווי באַ אַ גרויסען באַס צוגיין צו וועמען - **כולל למלך בשדה**.

דעריבער ווענדערט זיך דער רבי זאל געזונט זיין מיט אַ בקשה, אַז מ'זאל אויסניצען די טעג פון אלול אויף אַריינציען אידישע קינדער אין חינוך הכשר, און צובריינגען זיי נאָך נעענטער צו דעם מלך מלכי המלכים הקב"ה, וואָס אין חודש אלול איז אַ זמן **הכי מוכשר** וראוי לזה.

לפרסם לכל אנשי הדור

שזכינו שהקב"ה בחר ומינה בעל-בחירה, שמצד עצמו הוא שלא בערך נעלה מאנשי הדור, שיהי' ה"שופטיך" ו"יועצך" ונביא הדור, שיורה הוראות ויתן עצות בנוגע לעבודת כל בני"י וכל האנשים דדור זה ● עד - הנבואה העיקרית - הנבואה ש"לאלתר לגאולה" ותיכף ומיד ממש "הנה זה (משיח) בא" ● וביחד עם זכות זו - יש לכל אחד מאנשי דורנו האחריות לקבל על עצמו "שופטיך" ו"יועצך", ולציית להוראות ועצות טובות שלו ● נשיא הדור על-דרך אבן השתי' - שנמצאת במקום מסויים בעולם הזה הגשמי, וקיימת תמיד בלי שינויים אפילו לא השינוי דגניזה, כהארון שנגנז וכיוצא-בזה ● משיחת ש"פ שופטים, ז' אלול ה'תנש"א - מוגה, תרגום מאידית*

(ובמילא) לאלתר לגאולה", שכבר סיימו את הכל, אפילו "צחצוח הכפתורים"⁵, וצריך רק להיות "עמדות" הכן כולכם"⁷ - וגם את זה כבר סיימו - לקבל פני משיח צדקנו תיכף ומיד ממש - מובן, שאוחזים כבר עתה בזמן של קיום היעוד "ואשיבה שופטיך גו' ויועצך"⁸, ויתירה מזה כבתחילה: כבר ישנה ההתחלה בזה.

ב. [. . .] מזה מובן הלימוד שישנו לכל-אחד בעמדתנו בשבת פרשת שופטים בדורנו זה ובפרט בזמן האחרון, הרגעים האחרונים דהגלות - שצריכה להיות עבודה בהתאם מדה

א. בשייכות עם הציווי של הפרשה שקוראים בשבת זו "שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך", ישנו היעוד של נביא הגאולה²: "ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועצך כבתחלה", וכפי שאומרים גם בתפלה בכל יום (מימי החול³): "השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחלה".

וע"פ המדובר כמה פעמים ובפרט לאחרונה - אודות הכרזת והודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו⁴: "לאלתר לתשובה

(* התרגום הוגה ותוקן מחדש על-דיניו. המו"ל.

(1) בתחילתה.

(2) ישעי' א, כו.

(3) ברכה ה"א דתפילת העמידה.

(4) "קול קורא" ב"הקריאה והקדושה" (סיון - תמוז תש"א. אלול תש"ב) - נדפסו באגרות-קודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"ה ע' שסא ואילך. שעז ואילך. תח ואילך. ח"ו ע' תל ואילך.

(5) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(6) אגרות-קודש שלו ח"ד ע' רעט. וש"נ.

(7) ראה "היום יום" ט"ו טבת. ובכ"מ.

(8) ראה פיה"מ להרמב"ם סנהדרין פ"א מ"ג, דמשמע ש"ואשיבה שופטיך גו'" יהי' עוד "לפני בוא המשיח" וכחסיום בכתוב זה "אחרי כן יקרא לך עיר הצדק גו'".

בונות הבית היהודי

ערב שבת קדש פ' שלח, ה'תשכ"א
ברוקלין נ. י.
שלום וברכה!

[.] שתי הפרשיות הללו מספרות על שתי חוויות סוערות וטרגיות שאבותינו חוו במדבר בדרכם ממצרים לארץ ישראל: התקוממות המרגלים (השלוחים אותם משה רבינו שלח לתור את ארץ-ישראל ולהביא דיווח) ומהלוקת קורה ועדתו נגד משה רבינו.

כיצד נהגו הנשים באותם רגעים קריטיים וגורליים לעם היהודי?

הכמינו, זכרונם לברכה, מספרים, שהנשים, בכללותן, לא נעמדו לימין התסיסה שהכריזו אז כמה גברים הססניים, להיפך, הן הביעו מדה גדושה מאוד של בטחון בה' יתברך, נאמנות למשה רבינו ולתורה, ואהבה לארץ הקדושה.

לכן הן זכו להעמיד דור חדש של ילדים יהודיים, אשר היו הדורים בבטחון ואהבה לה' יתברך ולתורה ומצוות, והם נכנסו וירשו את הארץ הקדושה.

הלימוד היסודי מכך הוא ברור. זה מראה לאיזה טווח ארוך יכולה לפעול אשה ואם יהודי' בחינוך הילדים, אפילו ללא הסיוע מהבעל, ועצמו מובן שעוד הרבה יותר עם הסיוע שלו, ולאיזה טווח ארוך יכולה להיות לאשה השפעה טובה על הבעל ועל כל מעמדו של הבית, עד שתהי' מוכתרת בתואר "בונות הבית היהודי" (חכמות נשים בנתה ביתה).

אם בכל הזמנים תפסה האשה היהודי' עדיפות גבוהה וחשובה ביצירת תבנית הבית היהודי והחיים היהודיים בכלל, הרי עאכ"כ שכן הוא בזמן ומצב הנוכחי. לכן הרבי, חותני, כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זיע"א, השקיע כל כך הרבה עמל כדי לייסד, לקיים ולהרחיב את בתי הספר בית רבקה, היכן שמתחנכות בנות יהודיות יקרות על טהרת הקדש להיות הבונות האמיתיות של הבתים היהודיים ולהבטיח את עתיד העם היהודי...

(אגרות קודש כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ח"כ ע' רסו, לקו"ש ח"ח ע' 1-300)

המדור מוקדש לע"נ האשה מרת **רבקה** בת הרה"ת ר' **צבי** ע"ה - נלב"ע ביום כ"ט תמוז ה'תשס"ב י"הר שיקיים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והיא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש נדבת בני: הרה"ת ר' **שמואל** שי' והרה"ת ר' **יעקב** שי' **שפריצער**

כנגד מדה למצב הגאולה:

לפרסם אצל עצמו ואצל כל אלו שאליהם אפשר להגיע - שצריכים לקבל על-עצמם (ביתר חוזק) את ההוראות ועצות ד"שופטיק" ו"יועציק" שבדורנו - "מאן מלכי רבנן" בכלל, ובפרט נשיא דורנו - הבא בהמשך לרבותינו נשיאינו שלפניו - שופט דורנו ויועץ דורנו ונביא דורנו,

וכציווי התורה הנ"ל¹⁰: "נביא אקים להם מקרב אחיהם כמוך ונתתי דברי בפיו ודבר אליהם את כל אשר אצווני", "אליו תשמעון"¹¹, וכפס"ד הרמב"ם הנ"ל, שאם יש לאחד המעלות והשלמויות שצריכים להיות לנביא ומראה אותות ומופתים - כפי שראינו ורואים בהמשך קיום ברכותיו, אצל נשיא דורנו - הרי "אין אנו מאמינים בו מפני האות לבדו כו' אלא מפני המצוה שצוה משה בתורה ואמר אם נתן אות אליו תשמעון", או ע"ז ש"יאמר דברים העתידים להיות בעולם ויאמנו דבריו"¹² (כפי שראו זאת אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר),

ויתירה מזה: "נביא שהעיד לו נביא אחר שהוא נביא - כפי שהוא בנוגע לנשיא דורנו, ונמשך בדור שלאחריו ע"י תלמידיו כו' - הרי הוא בחזקת נביא ואין זה השני צריך חקירה"¹³, וצריכים לציית לו תיכף ומיד עוד "קודם שיעשה אות", ו"אסור לחשוב אחריו ולהרהר בבנאותו שמא אינו אמת ואסור לנסותו יותר מדי כו' שנאמר¹⁴ לא תנסו את ה'

אלקיכם כאשר נסיתם במסה כו' אלא מאחר שנודע שזה נביא יאמינו וידעו כי ה' בקרבם ולא יהרהרו ולא יחשבו אחריו כו"¹³, כיון שמאמינים בדברי הנביא, לא משום שאלו דבריו של הנביא, אלא משום שאלו דברי **הקב"ה** ע"י נביא זה!

[אפילו לא דברי הקב"ה שנאמר ע"י נביא שני, אבל לא נאמרו אליו].

ישנה ההוראה כנ"ל, שצריכים לפרסם לכל אנשי הדור, שזכינו שהקב"ה בחר ומינה בעל-בחירה, שמצד עצמו הוא שלא בערך נעלה מאנשי הדור, שיהי' ה"שופטיק" ו"יועציק" ונביא הדור, שיורה הוראות ויתן עצות בנוגע לעבודת כל בני" וכל האנשים דדור זה, בכל עניני תורה ומצוות, ובנוגע לחיי והנהגות היום-יום הרגילים, גם ב"כל דרכיך (דעהו)" ו"כל מעשיך (יהיו לשם שמים)"¹⁵,

עד - הנבואה העיקרית - הנבואה¹⁶ ש"לאלתר לגאולה" ותיכף ומיד ממש "הנה זה (משיח) בא"¹⁷.

וביחד עם זכות זו - יש לכל אחד מאנשי דורנו האחריות לקבל על עצמו "שופטיק" ו"יועציק", ולציית להוראות ועצות טובות שלו - ובלשון רבים ("שופטיק" ו"יועציק"), ריבוי משפטים וריבוי עצות, נוסף על כך שזה בא (ומיוסד על ההוראות ועצות) מ"שופטיק" ו"יועציק", "מאן מלכי רבנן", ורבותינו נשיאינו בדורות שלפניו זה - שאז יש לזה גם התוקף המובן לכל א' בבחי' עצה טובה (לא רק בדרך ציווי), שאפילו אם הוא אוחז מעצמו (ואפילו

(9) ראה גיטין סב, א.
(10) פרשתנו יח, יח.
(11) שם יח, טו.
(12) רמב"ם שם רפ"י.
(13) שם ה"ה.
(14) ואתחנן ו, טז.

(15) משלי ג, ו. אבות פ"ב מ"ב. וראה רמב"ם הל' דיעות ספ"ג. טוש"ע או"ח סרל"א.
(16) לא רק בתור חכם ושופט אלא בתור נביא, שזהו בודאות - ראה מאמרי אדה"ז קצרים ע' שנג"ד.
(17) שה"ש ב, ח ובשה"ש עה"פ.

ונוסף לזה: בפרקי אבות ישנם ריבוי ענינים שהם במספר שלש החל מהמשנה הראשונה – הם אמרו שלשה דברים” על שלשה דברים העולם עומד”⁶ ו”על שלשה דברים העולם קיים”⁷ וכן בנוגע לשאר המאמרים שבפרק ראשון (וכיו”ב בפרקים שלאח”ז) שכל מאמר כולל ג’ פתגמים ולא עוד אלא שגם המאמרים שיש בהם יותר מג’ פתגמים הרי בכללות נחלקים לג’ סוגים (כמדובר כמ”פ). ובזה מודגש הקשר לגאולה העתידה – גאולה השלישית וביהמ”ק השלישי.

אמנם עדיין דרוש ביאור והסבר:

מכיון שכל עניני התורה הם בתכלית הדיוק הרי בודאי שאין שום פרט שהוא מיותר ח”ו. וא”כ דרוש ביאור והסבר מה ניתוסף בתוכן הענין ע”ז שמוצאים ג’ פרטים שבהם מודגש ענין הגאולה?

ב. והביאור הוא:

א) ”כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא” עולם התחי’ השלימות דימות המשיח – הו”ע הגאולה בנוגע לעצם מציאותם של ישראל.

ב) ”משה” גואל ראשון הוא גואל אחרון” – מורה על ענין הגאולה בעבודה דלימוד התורה שהרי ענינו של משה הוא – תורה.

ג) ופרטי המאמרים שבמסכת אבות המתחלקים לשלשה פתגמים (מספר הקשור עם גאולה) – מורים על ענין הגאולה בעבודה בעולם (מצוות מעשיות וכו’), בהתאם לתוכן המאמרים דפרקי אבות הוראות והלכות בנוגע להנהגה בפועל בעולם. ובפרט להדעה⁸ שמסכת אבות מהוה הקדמה ופתיחה לכל הש”ס – בבחינת ”דרך ארץ קדמה לתורה”⁹. (משיחת ש”פ אחרי, מבה”ח אייר ה’תשמ”ו – בלתי מוגה)

(6) אבות פ”א מ”ב. (7) שם מ”ח. (8) גירסת המאירי. וראה שיחת ש”פ שמיני תשמ”ג סנ”א (התוועדות תשמ”ג ח”ג ע’ 1399). וש”נ. (9) ראה ויק”ר פ”ט ג.

אם יש לו סיבה ע”פ תורה ושו”ע ממה לאחוז מעצמו), הרי יחיד ורבים הלכה כרבים¹⁸ – כדעת ה”שופטיך” ו”יועציך” – רבים.

וע”י הקבלה וקיום ההוראות ד”שופטיך” ו”יועציך” שבדורנו – נעשה ע”ז גופא המעין והתחלה דקיום התפלה¹⁹ ”השיבה שופטינו כבר אשונה ויועצינו כבתחלה” בגאולה האמיתית והשלימה (כנ”ל), במכ”ש מזה ש”סוף מעשה במחשבה תחלה”²⁰, עאכו”כ שזה כבר גם בדיבור (”ניב שפתיים”, ענין הנבואה), כנהוג לאחרונה לבטא דברים בדיבור, כולל ובמיוחד – שהנה הנה באה הגאולה.

– ועפ”ז ישנו גם מענה על השאלה ששואלים על כך שמדברים לאחרונה שהגאולה באה תיכף ומיד ממש – לכאורה: כיצד יכול זה לעבור ולהצליח בצורה חלקה כל כך; כיצד יגיבו בני הבית על זה, ומה יאמר העולם על כך?! והמענה הוא, שאילו היו עניני הגאולה חידוש, אולי ה’י מקום לשאלה; אבל היות שהגאולה אינה חידוש דבר, אלא כל עניני הגאולה התחילו כבר (”כתחלה”) וכבר נמשכו ונתקבלו בעולם הזה הגשמי התחתון שאין תחתון למטה ממנו (בבחי’ ”יועציך כתחלה”) – לא יהי’ פלא כאשר הגאולה באה תיכף ומיד ממש!

ובפשטות:

בעמדתו בהתוועדות חסידים בד’ אמות דכ”ק מו”ח אדמו”ר נשיא דורנו – צריך כל אחד, אנשים נשים וטף, לכל לראש לקבל על

(18) ברכות ט, א. וש”נ.

(19) ולהעיר שזהו ברכה ה”א בתפלת שמונה עשרה, אשר ענין אחד עשר הוא בחי’ כתר, שלמעלה מהשתלשלות דע”ס (ע”ד בחי’ שופט שהוא שלא בערך להנשפטים), הכולל ונמשך גם בע”ס (ע”ד בחי’ יועץ).

(20) פיוט ”לכה דוד”.

עצמו החלטות טובות לקיים את כל ההוראות טובות ועצות המדוברים בהתוועדות – מיוסד על תורה שבכתב ותורה שבע”פ, ודברי תורה והוראות דרבנותינו נשיאינו.

שיהי’ ”שופטים תתן לך בכל שעריך”, שכל ז’ שערי האדם, ב’ העינים וב’ האזנים שלו, ב’ נחירי האף ופיו – יונהגו ע”פ הוראות תורתנו הקדושה כפי שנמסרה ע”י ”מאן מלכי רבנן” בכלל, ובפרט ע”י ה”שופט” ו”יועץ” הדור – נשיא דורנו,

ובפרטיות יותר: כשם שישנו שופט ונביא בכל דור, וזהו מ”יסודי הדת”, שתמיד ובכל מקום ישנו גילוי אלקות למטה – עד”ז הוא גם בפרטיות ביהודי בעצמו, שיש לו נשמה, שהיא ”חלק אלקה ממעל ממש”²¹, ממש גם בפירושו שזה קיים באופן נצחי (גם כפי שיורדת למטה בעולם הזה הגשמי).

ותוכן ההוראה ד”שופטים גו’ תתן לך בכל שעריך” הוא בזה, שההוראות ה”שופט” ו”יועץ” הכללי נמשכים ועוברים ע”י ה”שופט” ו”יועץ” הפרטי שבכל נפש האלקית, שכל ה”שערים” (איברים גשמיים) שלו מונהגים ע”י ג’ המוחין שלו (”שופטיך”), ומדותיו שבלב (”יועציך”), שכל ומדות דנפשו האלקית, הלומדת ומבינה את הוראות התורה, ובפרט כפי שמתבאר ע”י ”שופט” הדור, כ”ק מו”ח אדמו”ר, ומוריד זאת במדות הלב שלו, אהבה ויראה וכו’²².

זאת-אומרת שלימוד התורה שלו צריך להיות לימוד שמביא לידי מעשה, המתבטא בהנהגתו בפועל – הן בכח הראי’ שלו, הן בכח השמיעה שלו, הן בחוש הריח שלו והן בדיבור וטעימה (בפה) שלו.

ובכל אחד מהם – בשני הכיוונים דימין

(21) תניא רפ”ב.

(22) ראה שם פ”ג.

מוקדש ל”ג הרה”ג הרה”ח ר’ חיים משה יהודה בהר”ר ירמיהו הכהן ולאח ע”ה בלוי רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך ריבוי שנים – נפטר ביום ג’ אייר ה’תשס”ג לסדר ”אמור אל הכהנים” יה”ר שיקוים היעוד ”הקיצו ורננו שוכני עפר” והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש

●

המדור ”כת”ק – פרסום ראשון” מוקדש לעילוי נשמת ר’ שלמה הכהן ב”ר ישראל מרדכי הכהן ע”ה איידלמן נלב”ע ביום ב’ סיון ה’תש”ס – לסדר ”ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש” יה”ר שיקוים היעוד ”הקיצו ורננו שוכני עפר” והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש

הדגשת ענין הגאולה בפרקי אבות

א. בשבת זו מתחילים ללמוד פרקי אבות.

ובהמשך להמדובר לעיל אודות, ענין הגאולה – יש למצוא ענין של גאולה גם בנוגע לפרקי אבות.

ובפרט שהתחלת הלימוד דפרקי אבות הוא לעולם בחודש ניסן – בשבת הראשונה שלאחרי חג הפסח שבת מברכים חודש אייר, שהיא בסיומו של חודש ניסן – ”חודש של גאולה”¹.

והענין בזה:

כללות הלימוד דפרקי אבות בשבתות שבין פסח לעצרת הוא – הכנה למתן-תורה.² וענינו בעבודה – בירור המדות שיעיקרם – ששה מדות וכנגדם – ששת הפרקים דמסכת אבות אשר עי”ז באים לענין המוחין – מ”ת.

ויש לומר שענין זה מהוה גם הכנה לגילויים דלעתיד לבוא – כמובן מביאור אדמו”ר האמצעי³ שבזמן הזה עיקר העבודה היא בבירור המדות אשר עי”ז באים לענין המוחין – לעתיד לבוא.

וענין זה מתבטא בפתיחה לאמירת פרקי אבות – ”כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא” דקאי על עולם התחי’ (כנ”ל במאמר), היינו שתכלית השלימות דכל הענינים הוא – עולם התחי’

ובזה גופא – לא רק ”בכח” אלא גם ”בפועל” שכן אע”פ שלמעלה אין כח חסד פועל הרי אצל האדם דלמטה כח חסד פועל ולכן אפילו האבות ומשה רבינו שנמצאים בג”ע שלשת אלפים שנים (כמוזכר במאמר), מצפים וממתנינים לתכלית השלימות דעולם התחי’ – בפועל.

וכדי ששלימות זו תבוא בפועל – יש להשלים את כל פרטי עניני העבודה דבירור המדות כו’ המרומזת בפרקי אבות (כנ”ל), שעיי”ז באים לתכלית השלימות – ”עולם הבא” עולם התחי’.

ויש להוסיף שמצינו ב’ פרטים נוספים שבהם מודגש ענין הגאולה – כדי להשלים למספר ג’, ג’ ענינים של גאולה:

התחלת מסכת אבות היא – בענינו של משה ”משה קבל תורה מסיני”. והקשר לענין הגאולה – מכיון ש”משה רבינו הוא ”גואל ראשון” ו”גואל ראשון הוא גואל אחרון”⁵.

סתרו”²⁸), כפי שמגלה את עצמו ”בקרבונו” ע”י ”נביא אקים להם גו’ כמוך”, נשיא הדור ש”הוא הכל”²⁹, ”צדיק יסוד עולם”³⁰,

ע”ד אבן השתי’ – שנמצאת במקום מסויים בעולם הזה הגשמי³¹, וקיימת תמיד בלי שינויים (אפילו לא השינוי דגניזה, כהארון שנגנז³¹ וכיו”ב), ע”ד שופט ונביא שקיים (נצחי) בכל דור (כסימן לגילוי אלקות בעולם באופן תמידי) – שממנו הושתת כל העולם כולו³². ושני הענינים באבן השתי’ – (א) נקודה אחת (ב) הכוללת הכל (ממנו הושתת כל העולם) – מרומזים גם באותיות ד”שתי-ה”³³ (ועד”ז בתיבת ”ישת” ד”שת חשך סתרו” כנ”ל): היר”ד מורה על נקודת הביטול (קבלת עול) – ע”ד הענין ד”שופטיך”, וה”שתה” מורה על התפשטות – כנראה בצורת האותיות ש, ת, וה – ע”ד הענין ד”יועצך”.

ובהדגשה יתירה בשנה זו – ה’ תהא שנת אראנו נפלאות, שכוללת את רוב האותיות ד”שתי-ה”, ובמקום היר”ד (ה”שית)³³ בא הנ”א; והכנה לשנה הבאה – ה’ תהא שנת נפלאות בינה, עם המעלה דבינה (בחי’ ”יועצך” בערך לנקודת החכמה), ששרשו הוא למעלה מחכמה (ראי’, אראנו)³⁴.

ושמאל, עשה טוב וסור מרע, שכנגד זה הם ב’ עינים, ב’ אזנים וב’ נחירי האף. וגם הפה – טועם (”חייך אוכל יטעם”²³) הן טעם מתוק והן טעם מר²⁴. זאת-אומרת, שהוראת השופט (ובפרטיות השכל דנה”א) מקיפה ומורה כיצד צריך להתנהג בכל הענינים בחיים – ”מטעמים” לשון רבים (כמבואר בתניא²⁵), הן הענינים שהם ”מתוקים” והן הענינים שהם ”מרים” (בחיצוניות), אבל – מגלים בזה (וזה חלק מהוראת השופט), שבאמת ובפנימיות גם הדבר המר הוא ”מתוק”, ואדרבה – מתיקות נעלית יותר מדבר שהוא לכתחילה מתוק (ע”ד המעלה דחסדים הנסתרים).

באופן – שכל הפרטים ופרטי פרטים דחיי היהודי חדורים ומונהגים ע”פ הוראות ה”שופט” ו”יועץ” שלו – נשמתו.

וכך גם בכללות יותר – כל איש ואשה הם ה”שופט” וה”יועץ” דביתם ובני ביתם, וצריכים להנהיג את הבית ע”פ הוראות ועצות התורה.

עד בכללות עוד יותר, כנ”ל – שכל יהודי, אנשים נשים וטף, מקבלים על עצמם ומקיימים את הוראות השופט ויועץ הדור. ומשפיעים כך גם על אשתו ובני ביתו, עד על כל אלו שיכול להגיע אליהם.

עד גם בכללות העולם – באופן שכל העולם, גם עולם מלשון העלם והסתור²⁶, עם כל פרטיו ופרטי פרטיו נעשה רשות היחיד חדור בנקודה אחת ויחידה דיחידו של עולם²⁷ (מלשון העלם למעליותא, מבחי’ ”ישת חושך

(28) תהלים יח, יב.

(29) פרש”י חוקת כא, כא.

(30) משלי י, כה.

(31) יומא נג, ב.

(32) שם נד, ב.

(33) ולהעיר שבשנת ה”שית” (שנת הסתלקות כ”ק מ”ח אדמו”ר) התחילה תקופה חדשה בפעולתו ועבודתו כו’. ובפרט לאחר שיעברו יותר מארבעים שנה מאז, כאשר ניתן לבני”ל לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע” (תבוא כט, ג).

(34) ראה סה”מ מלוקט ח”ג ע’ קסט. וש”נ.

(23) איוב יב, יא.

(24) ראה רמב”ם ה’ דיעות פ”ד.

(25) פכ”ז.

(26) ראה לקו”ת שלח לז, ד. ובכ”מ.

(27) ראה תניא ספ”ג. ובכ”מ.

(4) סנהדרין רפ”א.

(5) שמו”ר פ”ב ד. זח”א רנ”ג א. ועוד.

(1) שמו”ר פט”ו יא.

(2) ראה מדרש שמואל (פרקי אבות בהקדמה).

(3) בד”ה אל תצר (קה”ת תשל”ז) ע’ 6 ואילך.

מזה, ו"אל יבוש מפני המלעגים"¹³, ובודאי ש"ינצח", משום שזוהי "מלחמת ה'" כמ"ש בנבואת חגי הנ"ל "אני אתכם נאום ה'!"

ד. [.] וע"ז בא זירוז מיוחד כאמור, שכאשר מגיע החודש הששי "באחד לחודש", 'פותחים' את הנבואה שהוצרכה **לדורות**, ורואים שיום זה מגלה, מעורר ומעודד ונותן כח במיוחד שיהי' "עלו ההר", ומבטל לגמרי את כל הדברים הבטלים ומבוטלים לגמרי – השאלה או התמי' האם "עת בית ה' להבנות" עתה.

וכיצד מבטלים תמי' זו – עי"ז שמתעלה למעלה ממעמדו ומצבו ("עלו ההר"), וזה מתבטא אצלו במעשה בפועל "והבאתם עין", ובזה הוא מתכוון (כמובא בנבואה) לבנין בית ה'.

ואף שאומר שם בנבואה ש"הבית הזה חרב"¹⁴, וע"פ הלכה הוא חרב, וכמדובר לעיל¹⁵ שאסור לבנותו, וכשיבוא משיח צדקנו הוא קודם "לחום מלחמת ה'" וינצח ואח"כ "בנה מקדש במקומו", ועלינו לחכות למשיח צדקנו שהוא יבנה את ביהמ"ק

– אבל כל **ההכנות** לזה, "מעשינו ועבודתינו"¹⁶, הם **בזמן הגלות** – ולא מדובר בהכנות שבלחש, שהוא מלחש לעצמו ("שושקעט זיך אליין") או מלחש גם לשני, ומתבייש לומר זאת בגלוי ועאכו"כ שזה יצא בגלוי ובפרסום – הרי חגי הנביא **פרסם** זאת בתור נביא של הקב"ה!

ואח"כ באה הגמ' ופוסקת שזוהי נבואה **שהוצרכה לדורות!**

ובזה ניתוסף עוד יותר – שאע"פ שנבואה זו היא חלק מהתורה, והרי "התורה היא נצחית"¹⁷ במשך כל השנה כולה, אך כשמגיע היום המיוחד בשנה "בחודש הששי ביום אחד לחודש", היא מודגשת במיוחד ועומדת יותר בגלוי גם באותיות הכתב והדפוס, וכמדובר באופן ש"הוצרכה לדורות".

וכיון שהנבואה היא דבר הוי' – הרי בודאי שבלשון נבואת ישעיה'¹⁸: "לא ישוב אלי ריקם כי אם עשה את אשר חפצתי", עד שנמשך באופן ד"הולידה והצמיחה"¹⁹, ויוצאים מזה פירות ופירות עושי פירות.

צריכים רק לקוות שהוא יעמוד על זה לעלות להר, ויעשה מעשה בפועל.

וכאמור, ידע איניש בנפשי' (מה עליו לעשות), ובאם לא ידע – ישאל אצל הרב המרא דאתרא, והוא יאמר לו מהי המצוה שהזמן גרמא, איזה ענין צריך להיות עכשיו במקומו ביום פלוני, "בקעה מצא וגדר בה גדר"²⁰, ועאכו"כ שזה לא רק ענין של גדר אלא ענין של פועל ומצוה ברורה, עם כל הפרטים שאין כאן המקום להאריך בזה מפאת פשיטות הדברים.

(משיחת ליל ב' דראש-חודש אלול ה'תש"מ – בלתי מוגה)

(13) טושו"ע (ואדה"ז) אר"ח בתחלתו.

(17) תניא פי"ז.

(18) ישעיה' נה, יא.

(19) שם, י.

(20) עירובין ו, א. וש"נ.

(16) תניא רפ"ז.

(14) חגי מ, ד.

ובשנה זו גופא – נמצאים כבר בסיום השנה, בחודש אלול – חודש החשבון דהשנה שעברה וחודש ההכנה לשנה הבאה. ובחודש זה כבר עברנו את ז' הימים הראשונים, ז' ימי ההיקף³⁵ (מיום ראשון עד יום השבת), הכוללים את כל ימי השנה (שעברה והבאה) – ה"ז מתאים עוד יותר לערוך חשבון צדק והכנות המתאימות לשנה הבאה בנוגע לעבודה הנ"ל ד"ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועיצך כבתחלה".

ונוסף על זה כבר עברו שלשה שבועות (למעליותא) שלמים מה"שבעה דנחמתא", ואוחזים כבר בהפטורה ד"אנכי אנכי הוא מנחמכם"³⁶, מענה הקב"ה³⁷ על טענת בני"א ותאמר ציון עזבני ה' ואד' שכחני"³⁸, ובסגנון אחר – "עד מתי"? והקב"ה משיב ש"אנכי אנכי הוא מנחמכם", כולל – הנחמה בכפליים (אנכי אנכי) דגאולה האמיתית והשלימה.

ויהי רצון, שע"י העבודה בקיום 'שופטים גו' תתן לך בכל שערך", באופן ד"ואשיבה

(35) ראה שו"ת הרשב"א ח"א ס"ט. הובא ונת' בד"ה ויהי ביום השמיני תרע"ח, תש"ד, תש"ה. ועוד.

(36) ישעיה' נא, יב.

(37) ראה אבודרהם בסדר פרשיות וההפטרות בשם המדרש.

(38) שם מט, יד.

שופטיך גו" הנ"ל – יקויים זה בפועל ממש, ב"שערך" בארץ ישראל, וב"שערך" דביהמ"ק השלישי, ש"טבעו בארץ שערי"³⁹, ובנ"י ע"י עבודתם מעמידים זאת מחדש⁴⁰, וביחד עם זה הבית המקדש עצמו (שהוא בנוי ומשוכלל למעלה⁴¹) יורד מלמעלה למטה, ביחד עם קדש הקדשים ואבן השתי' שבו, שממנה הושתת כל העולם כולו.

ובעמדנו אחרי חמשה עשר באב – שמלזו אר"י⁴², ר"ת (אב) אלול, ראש השנה, יוהכ"פ הושענה רבה⁴³ – מנהג ישראל לאחל לכל יהודי ולכל בני": כתיבה וחתימה טובה⁴⁴, וגמר חתימה טובה, לשנה טובה ומתוקה, בגשמיות וברוחניות וברוחניות ובגשמיות וגם יחד, והקב"ה ימלא משאלות לבב כל א' מישראל לטוב,

ובפרט – בקיום בקשת ותביעת כל אחד ואחת מישראל: "עד מתי"? "השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחלה", בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ותיכף ומיד ממש.

(39) מיכה ב, ט. וראה במדב"ר פט"ו, יג. ועוד.
(40) ראה גם לקו"ש ח"א ע' 98. ועוד.
(41) פרש"ע ותוס' סוכה מא, סע"א. ועוד.
(42) ספר יצירה פ"ה מ"ב. רש"י ר"ה יא, ב. ועוד.
(43) של"ה במס' ר"ה שלו (ריג, א). ועוד.
(44) ראה דרכי חיים ושלוס סתרפ"ד.

המדור מוקדש לעילוי נשמת ר' יוסף ארי' לב בן משה באר ע"ה

ולעילוי נשמת אשתו מרת חשא בת נטע אורי ע"ה זיסק

יד"ר שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

ולזכות כל משפחת זיסק שחייו – לברכות עד בלי די

“עלו ההר והבאתם עץ ובנו הבית”

תרגום חפשי ללשון הקודש – בעריכת מערכת “יחי המלך”

א. כשמחפשים היכן מוזכר ר"ח אלול בגלוי בתורה שבכתב, ד"ליכא מידי דלא רמיזא באורייתא¹, וע"ז בנוי התורה שבעל-פה – אזי מובא באחרונים שר"ח אלול מוזכר בנביאים האחרונים, זכרי, חגי ומלאכי.

בנבואת חגי בתחלתה² נאמר ש"בחדש הששי" – שבמנין החדשים הוא חודש אלול, "ביום אחד לחודש" – שזהו ב' דר"ח אלול, בא חגי ומסר נבואה לבני ישראל, ונבואה זו באה גם בכתב, וכפסק הגמרא³ שנבואה שנכתבה זו הוכחה שהוצרכה לדורות, אף שתוכן הנבואה סובב לכאן על הזמן בו עלו מגלות בבל ובקשר לביהמ"ק השני.

וכך אומר חגי בנבואה – ש"רוח ה' דיבר בי ומלתו על לשוני"⁴ – לבני ישראל (נבואה שהוצרכה לדורות):

"כה אמר ה' צבאות לאמר העם הזה אמרו לא עת-בא עת-בית ה' להבנות" – שואל הקב"ה בתמי' גדולה: איך יתכן שישנם יהודים האומרים "לא עת בא עת בית ה' להבנות", שלא עתה הוא הזמן לבניית ביהמ"ק! היתכן שיהי' כדבר הזה?!

וכאמור, זוהי נבואה שהוצרכה לדורות, וכפי שאכן רואים כעת, שישנם כאלו הזקוקים להבהרה זו.

וכאשר מראים להם שכבר הובהר במילים ברורות שתהי' כזו מציאות, אכן מציאות משונה... שאומר "אחכה לו בכל יום שיבוא", אך כאשר אומרים לו שהכוונה ליום זה בפשטות – צריכים מיד לבוא ב"שטורעמדיקע נבואה" – היתכן שיש יהודי או יהודים האומרים: "לא עת בא עת בית ה' להבנות"!

ב. וממשיך תיכף (בנבואה שלאח"ז⁵), שלא מסתפקים בשאלה ותמי' לבד [שאיז במילא לא כל אחד יקבל זאת, ואפילו ססוף-כל-סוף כל אחד יקבל – כי הרי זו נבואת ה', אבל יחשוב שבזה שקיבל יצא ידי-חובתו], אלא הוא תיכף ממשיך בנבואה, שזה צריך לבוא מיד במעשים בפועל: "עלו ההר והבאתם עץ⁶ ובנו הבית"!

זאת-אומרת, שאין כוונתו לומר נבואה ודברי מוסר, ולאחר שיתקבל המוסר ישוב כל אחד אל "תחת תחת גפנו ותחת תאנתו"⁷, ויהי' עסוק בענינים הכי נעלים – אלא מקשרים זאת

מיד עם מעשה בפועל: שיקח את רגליו, ויעתיקם ("אזועקטראגן") לגמרי אל ההר, למעלה ממדרגתו וממעלתו לגמרי, שהרי שהרי זהו "הר" אפילו **בגשמיות העולם**;

ולא רק שיעלה להר כי זה טוב ונעים ("געשמאק") לעלות למקום גבוה בגשמיות שהוא גם גבוה ברוחניות – אלא עליו לעשות מעשה בפועל: לקחת עצים, ועם זה לרדת מההר ולהתחיל לבנות את הבית!

זוהי נבואה ברורה שנאמרה ביום ראשון של חודש אלול, וציוו לכותבה כי היא הוצרכה לדורות.

מיד ה' מובן שיתעוררו על-כך שאלות והסברות: היתכן, ו"אין סומכין על הנס"⁸ וכו' – על כן הוא תיכף ממשיך (בנבואה הבאה⁹): "ויאמר חגי מלאך ה' (שחגי הגיע עוד פעם) במלאכות ה' לעם לאמר (בשליחות המקום)¹⁰, והוא אמר ומסר לעם שהקב"ה אומר) **אני אתכם נאום ה'!**"

– מובן ופשוט אפי' לקטן שבקטנים ולפחות שבפחותים, שכאשר הקב"ה אומר "אני אתכם", והוא עולה אתם "אל ההר", לוקח יחד אתם עצים ומתחיל לבנות אתם "את הבית" – בודאי שלא שייך בזה שום מניעות ועיכובים.

ג. אלא שהיות ומשיח עדיין לא הגיע בגלוי, אסור עדיין לבנות את ביהמ"ק כיון שלא יודעים את מקומו, וזקוקים למשיח צדקנו שהוא "בנה"¹¹ מקדש **במקומו**¹²; אבל הענינים שקודמים לזה – "עלו ההר" ולקחת שם עצים, להכין אותם, להביאם ולשמרם שיהיו מן המוכן, והעיקר, לצאת מהגלות הפנימי – **בידו הם!**

שהרי הוא **עולה** אל ההר, ולא יוצא אל ההר וצועק שבעומדו על ההר הוא עדיין בגלות; אומרים לו: לא! אתה עולה אל ההר כיון שהנך הולך בשליחותו של הקב"ה, כדי לקחת משם עצים ולבנות את ביהמ"ק,

רק שהקב"ה צוה אותו לא לבנות את בית המקדש בפשטות ח"ו, זאת יעשה משיח צדקנו – "בנה מקדש במקומו".

קודם לכן משיח "יכופ כל ישראל לילך בה (בדרך התורה) ולחזק בדקה"¹¹, הוא ידאג לזה ויתמסר בעצמו ("ער וועט זיך אליין מיט עם אָפגעבן") לראות שכל יהודי ילך בדרך הו' ע"י קיום מצוות מעשיות.

וכאשר רואים שזה קשור עם מניעות ועיכובים, אזי "ילחום מלחמת ה'"¹¹ – לא נבהלים

רומז גם על מקומו של מלך המשיח בזמן הגלות (לפני ש"הרי זה משיח בודאי"), היינו, שבהיותו בגלות (ששם יושב וממתין ומצפה לגאול את בני' ושכינה עמנו מהגלות) בונה מלך המשיח מקדש (מעט) שהוא מעין ודוגמת המקדש שבירושלים. . בתור הכנה למקדש העתיד, שיתגלה תחילה שם, ומשם ישוב (עם הקב"ה ובני') לירושלים". וראה שם בהע' 38.

8) פסחים סד, א. זח"א קיא, רע"ב. קיב, ב. שו"ע אדה"ז או"ח סתל"ג סל"ב. סו"ס תפ.
9) חגי א, יג.
10) פרש"י (ועד"ז בראב"ע) שם.
11) רמב"ם הל' מלכים פי"א ה"ד.
12) ולהעיר מקונטרס "בית רבינו שבבבל" (סה"ש תשנ"ב ח"ב ע' 468): "זאולי יש לומר [. . .] ש"במקומו"

1) ראה תענית ט, א. זח"ג רכא, א.
2) חגי א, א-ב.
3) מגילה יד, א.
4) ל' הכתוב – שמואל-ב כג, ב.
5) חגי א, ח.
6) בהנחה שנכתבה ע"פ סרט ההקלטה מופיע הביטוי "עצי זית" בכוח"כ מקומות לקמן, אולם בנביא שם לא מצאנו לשון זה והעתקנו "עצים" או "עץ" סתם. ולהעיר בנוגע לבית ראשון – ממ"א י, כג; לא: עצי שמון, ותרגום ופרש"י שם.
7) מלכים א' ה. ה. מיכה ד, ד.